

Fotoğraflar: Ahmet Toğaç

Türkiye'nin en iyi polisiye yazarlarından Ahmet Ümit'in son kitabı 'Aşkımız Eski Bir Roman' geçen hafta raflardaki yerini aldı. Üç uzun öyküden oluşan kitapta ilişkiler üzerinden cinayetler anlatılıyor. Ümit'in daha önce de birçok kitabında yer alan Başkomser Nevzat bu kitapta da katilleri rahat bırakmıyor. Oldukça acıık olan üç öyküde de 'katil kim? sorusu okurun kafasını meşgul ediyor. Ümit kitaba da adını veren 'Aşkımız Eski Bir Roman' öyküsünde aynı zamanda edebiyat tarihine bir selam gönderiyor. Ümit'le kitabını ve öykülerin anlattığı yan temalar ile diğer projelerini konuştuk.

MUSTAFA KÖMÜÇ

■ İlk hikâyede Agatha Christie'ye bir atf var. Agatha Christie bir polisiye yazarı olarak sizin için ne önem taşıyor?

Agatha Christie polisiye edebiyattaki en önemli yazarlardan, kurucu yazarlardan biri. Klasik polisiyeye baktığımızda Poe'yu görüyoruz. Sonra Arthur Conan Doyle geliyor, Sherlock Holmes'u yaratıyor. Agatha Christie de kuruculardan bir tanesi. Bunların polisiyesi daha çok analitik düşünmek üzerine. Gördükleri kanıtlardan, delillerden yola çıkarak gerçeği ve hakikati bulmak üzerine. Gerçek bir suç yerine yaratılan bir suç var. Agatha Christie gizemli bir cinayet nasıl çözülür meselesi üzerine kafa yoran, bunun üzerine eserler üreten o üç büyük

yazardan bir tanesi. O nedenle Poe ve Agatha Christie beni çok yakından etkiliyor. Sürekli onlara göndermede bulunan metinler yazıyorum. Agatha Christie'nin bir dönem İstanbul'a gelmiş olması, İstanbul'da bazı otellerde kalıyor olması beni etkiliyor. Göndermeler yapıyorum.

■ Yine ilk hikâyede bir edebiyat tarihi var aslında. Birçok yazardan, birçok eserden söz ediliyor. Sizin için orada geçen isimler ne kadar önemli?

Hepsi çok önemli tabii ki. Çünkü aslında bu hikâye aynı zamanda Türkiye ve dünya edebiyat tarihine bir gönderme. Sadece polisiye değil, bütün edebiyat benim çok sevdiğim ve çok önemli gördüğüm yazarlar. Aslında bütün edebiyatseverlerin bir şekilde dokunduğu, ilgilendiği yazarlar. Ben öteki yazarlara laf atmayı, takdir etmeyi, onlarla buluşmayı, eserlerinde gezinmeyi çok seviyorum. Çünkü ben şuna inanıyorum ki, aslında hepimiz aynı romanı yazıyoruz. **Gilgamiş Destanı**'ndan bu yana edebiyatın insan ruhuna dair sorduğu bütün soruları aslında hepimiz farklı konular ve üsluplarla

ifade ediyoruz.

■ Üç hikâyede de ilişkiler ve ilişkilerin boyutları var. Sizin birçok eserinizde bu durumu gözlemliyoruz. Burada da erkek kadın ilişkisinin bazen yüzeyselliği, bazen de derinliği işlenmiş. Neler söylemek istersiniz?

Üçünde de bir aşk hikâyesi anlatılıyor. Bu çok önemli bir şey. Aşk, hayatımızda çok önemli bir yer tutuyor. Ancak aşk hiçbir zaman yalnızca aşk değil. Aynı zamanda ülkede yaşanan sosyoekonomik, sosyal psikolojinin açığa çıkması, insan ruhunun açığa çıkması... Nitekim ilk öyküde Edip'in küçükken yaşadığı travma, roman karakterleri aracılığıyla kadınlarla özel ilişki kurabilme durumu... İkinci hikâyede overlokçu kızın fakir ama kendi bedenini kullanarak, deyim yerindeyse aşkı kullanarak sınıf atlama, kendini kurtarma hikâyesi. Üçüncü hikâyede kaybettiği aşkı yeniden kazanmaya çalışan iki insan ve bunun trajik sonuçları hep birlikte ele alınıyor. Bunların hepsine baktığımız zaman gerçekten şu ortaya çıkıyor ki, aşk aslında hayatı yansıtan bir turnusol. Biz aşka baktığımız zaman

yaşadığımız toplumu görüyoruz, toplumdaki ilişkileri görüyoruz. Örneğin overlokçu kız başlı başına İstanbul'a göç ve bu göçün yarattığı ahlaki moral değerlerinin bozulması, eski köy kültürünün bozulması ama yerine yeni bir şehir kültürünün konulamaması. Yahut küçük üretimle büyümeye çalışan tekstil atölyesi sahipleri, onların çevresinde nemalanmaya çalışan insanlar, küçük mafya grupları... Bunları anlatıyoruz. Öte yandan Edip'in hikâyesinde aslında çok da olmayan ama Aristokrat olmaya çalışan varlıklı bir kesimden söz ediyoruz. İlişkilerde bunların hepsinin karmaşasını anlatıyoruz.

■ Overlokçu kız hikâyesinde sınıfsal bir durum da var. Bugünün Türkiye'sinde de bu çok yaygın bir olay anlatılıyor. Peki Bağcılar, Gaziosmanpaşa, Esenler, Gazi Mahallesi'nde yaşayan insanlar, İstanbul'un durumunu ne kadar özetliyor? Kurtuluş'tan, Beyoğlu'ndan İstanbul'un varoşlarını ne kadar görebiliyoruz?

Aslında göremiyoruz çünkü gerçekten İstanbul büyük bir devlet gibi

İyi polisiye iyi edebiyattır

"Polisiye dünyada da Türkiye'de de küçümsenirdi. Ben 1996'da 'iyi polisiye iyi edebiyattır' diyerek çıktım. Bunun altını çizdim. Geline yer müthiş. Türkiye'de polisiye roman yüksелеcek, bunun öncülerinden biri olmak çok güzel bir duygu."